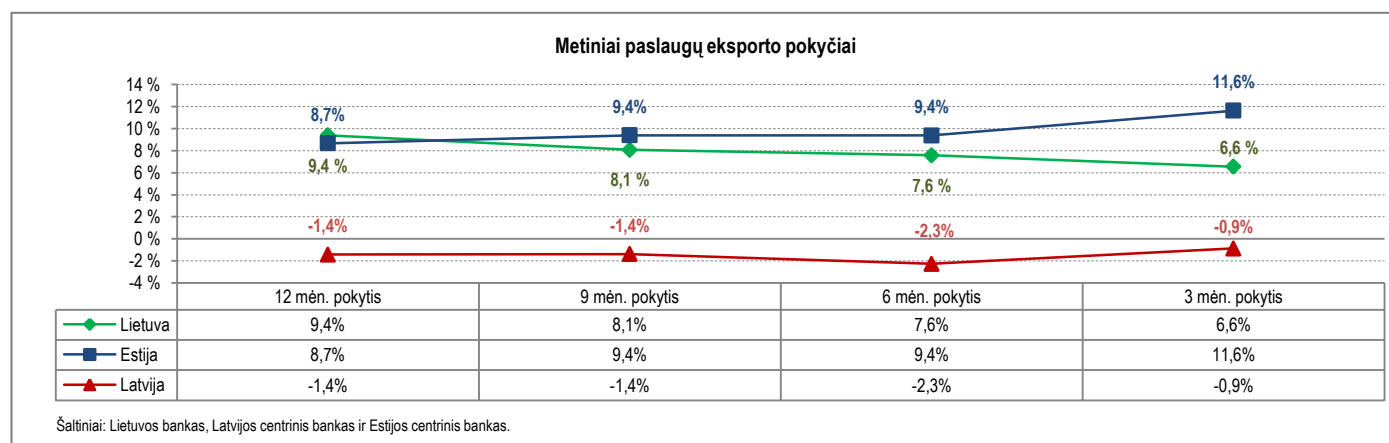

I. SANTRAUKA

- ▶ Lietuvos paslaugų eksportas 2014 m., palyginti su 2013 m., augo sparčiausiai tarp Baltijos šalių – 9,4 proc., arba 0,5 mlrd. EUR ir sudarė 5,9 mlrd. EUR.
- ▶ Labiausiai prie augimo prisidėjo transporto, IT paslaugų bei kelionių paslaugų eksportas, augo apdirbamosios gamybos, draudimo, statybų bei finansinių paslaugų eksportas, o labiausiai mažėjo naudojimosi intelektine nuosavybe paslaugų eksportas.
- ▶ Baltarusija tapo Lietuvos transporto ir logistikos sektoriaus tarpininke bendraujant su Muitų sąjungos šalimis, o mažėjantys prekių srautai tarp Rusijos ir ES lėmė didesnę Lietuvos transporto ir logistikos įmonių aktyvumą Vakarų Europos rinkose.
- ▶ 2014 m. IT paslaugos labiausiai augo į JAV rinką, jai teko 10,2 proc. visų telekomunikacijų, kompiuterinių ir informacinių paslaugų eksporto, o 70,4 proc. jų sudarė kompiuterinės programinės įrangos paslaugos.
- ▶ Kelionių paslaugų eksportas 2014 m., palyginti su 2013 m., augo 4,8 proc. Labiausiai Lietuvoje mažėjo Rusijos pliečių išlaidos: 6,1 proc. arba 16 mln. EUR iki 248,2 mln. EUR.
- ▶ Statybos paslaugų eksportas 2014 m., palyginti su 2013 m., augo 5 proc. ir net 58 proc. visų statybos paslaugų eksporto teko Skandinavijos rinkoms. Esant dabartinėms ekonominėms ir geopolitinėms aplinkybėms, Skandinavijos rinkų dalis Lietuvos statybos paslaugų eksporto struktūroje turėtų ir toliau didėti.

II. PASLAUGŲ EKSPORTO RAIDA

▶ Lietuvos paslaugų eksportas 2014 m., palyginti su 2013 m., augo sparčiausiai tarp Baltijos šalių – 9,4 proc., arba 0,5 mlrd. EUR ir sudarė 5,9 mlrd. EUR. Antroje vietoje buvo Estija, kurios paslaugų eksportas per metus išaugo 8,7 proc. arba 0,4 mlrd. EUR, o trečioje vietoje likusios Latvijos paslaugų eksportas mažėjo – 1,4 proc. arba 55,3 mln. EUR. Lietuvos paslaugų eksporto metinis augimo tempas buvo sparčiausias pirmąjį ir antrąjį ketvirčius, kuomet jis sudarė atitinkamai 14,3 proc. ir 9,4 proc., tuo tarpu trečiąjį ir ketvirtąjį ketvirčius buvo fiksuojamas augimo lėtėjimas, atitinkamai 8,6 proc. ir 6,6 proc. Estijos paslaugų eksportas sparčiausiai augo ketvirtąjį metų ketvirtį – 11,6 proc., o prasčiausias augimo tempas buvo fiksuotas pirmąjį ketvirtį – 6 proc., antrąjį ir trečiąjį ketvirčius augimas sudarė atitinkamai 9,4 proc. ir 7,3 proc. Latvijos paslaugų eksportas augo tik antrąjį metų ketvirtį – 0,6 proc., o visais kitais ketvirčiais mažėjo, labiausiai trečiąjį ir pirmąjį metų ketvirčius, kuomet metinis pokytis buvo neigiamas: atitinkamai 3,6 proc. ir 1,5 proc.

Lietuvos paslaugų eksporto kaita ir vertė

Eksportas	(vieno ketvirčio pokytis) 2014 IV ketv., palyginti su		(dvių ketvirčių pokytis) 2014 III ir IV ketv., palyginti su		(keturių ketvirčių pokytis) 2014 I ketv. – 2014 IV ketv., palyginti su	2014 m. eksporto vertė, mlrd. EUR
	2013 IV ketv.	2014 III ketv.	2013 III ir 2013 IV ketv.	2014 I ir 2014 II ketv.	2013 I – 2013 IV ketv.	
Paslaugų eksportas	6,6%	-0,6%	7,6%	9,7%	9,4%	5,9

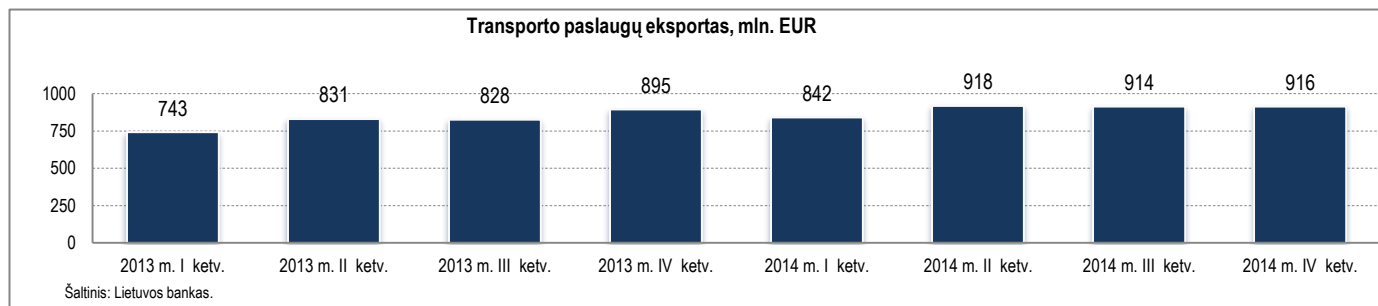
Šaltinis: Lietuvos bankas.

III. EKSPORTAS PAGAL PASLAUGŲ RŪŠIS

▶ Vertinant pagal paslaugų rūšis, 2014 m., palyginti su 2013 m., paslaugų eksportas išaugo 9,4 proc., arba 0,5 mlrd. EUR, iki 5,9 mlrd. EUR. Labiausiai prie augimo prisidėjo transporto, IT paslaugų bei kelionių paslaugų eksportas, augo apdirbamosios gamybos, draudimo, statybų bei finansinių paslaugų eksportas, o labiausiai mažėjo naudojimosi intelektine nuosavybe paslaugų eksportas.

* Šioje apžvalgoje naudoti Lietuvos banko duomenys sudaryti vadovaujantis naujosios redakcijos vadovo (MBV6) reikalavimais (pradėti skelbti nuo 2014 m. birželio m.), kurie lėmė reikšmingus duomenų klasifikavimo ir sudarymo pakeitimus, todėl šioje apžvalgoje pateiktų rodiklių ir ankstesnėse VŠĮ „Versli Lietuva“ paslaugų apžvalgose pateiktų rodiklių (rengtų pagal senos redakcijos vadovą – MBV5)) palyginimas nėra galimas.
 Daugiau informacijos – http://www.lb.lt/mokejimu_ir_investiciju_balansu_statistikos_nauju_tarpautiniu_standartu_ivyvendinimas.

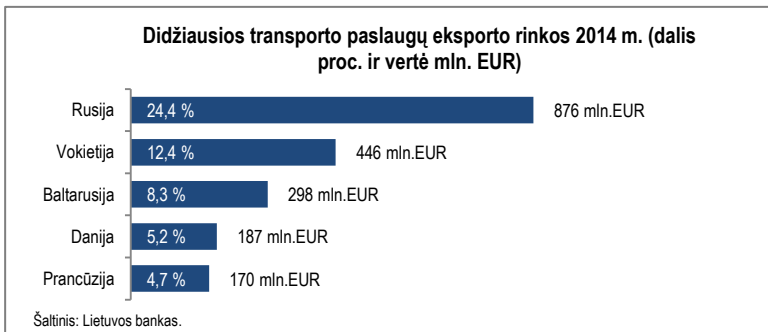
TRANSPORTO PASLAUGOS

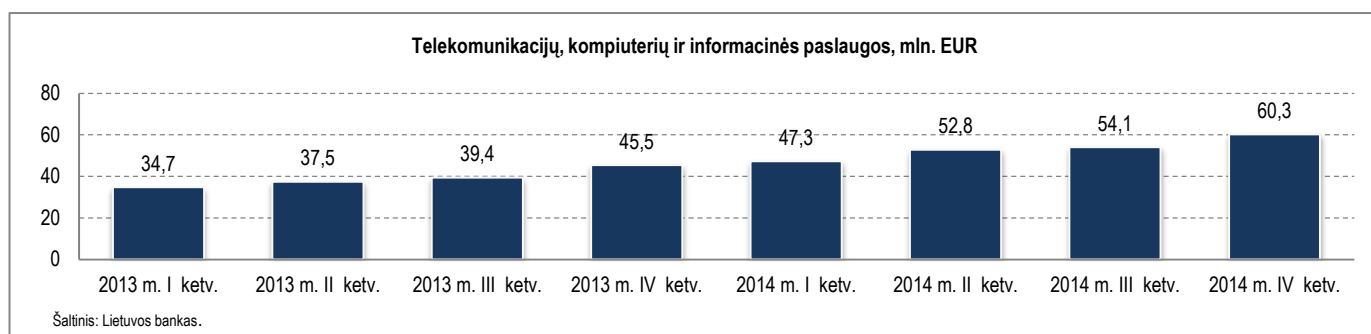
► Transporto paslaugų eksportas 2014 m., palyginti su 2013 m., augo 8,9 proc. arba 292,5 mln. EUR iki 3,6 mlrd. EUR. Šių paslaugų eksporto augimui didžiausią įtaką darė krovinių gabenimo, ekspedijavimo, logistikos ir kitų su transporto veikla susijusių paslaugų eksportas, nagrinėjamu laikotarpiu išaugęs 8,9 proc. arba 283,5 mln. EUR iki 3,5 mlrd. EUR. Keleivinio transporto paslaugų eksportas didėjo 9,3 proc. arba 9 mln. EUR iki 105,8 mln. EUR.

► Krovinių gabenimo, ekspedijavimo, logistikos ir kitų su transporto veikla susijusių paslaugų eksportas 2014 m., palyginti su 2013 m., labiausiai augo į Baltarusijos rinką – 87,8 mln. EUR arba 42,3 proc., o labiausiai mažėjo į Rusijos rinką – 54 mln. EUR arba 5,9 proc. Šių paslaugų eksportas į Rusiją mažėjo dėl įvestų prekybos apribojimų, taip pat dėl valiutos nuvertėjimo ir prastėjančios ekonominės padėties, tuo tarpu augimas į Baltarusiją sietinas su tuo, jog įsigaliojus abipusėms Rusijos ir ES sankcijoms, Baltarusija tapo Lietuvos transporto ir logistikos sektoriaus tarpininke bendraujant su Muitų sąjungos šalimis. Baltarusija taip pat ženkliai padidino trąšų eksportą per Klaipėdos uostą, kuris nurodo, kad 2014 m. būtent trąšų krova augo labiausiai – 39,2 proc. arba 3,36 mln. t. ir buvo svarbiausias veiksnys lėmęs metinį 9 proc. krovos augimą. Baltarusijoje taip pat vykdoma nemažai transporto ir logistikos projektų, į kuriuos investuojantys Kinijos verslininkai dalį įrangos taip pat vežasi per Klaipėdos uostą. Krovinių gabenimo, ekspedijavimo, logistikos ir kitų su transporto veikla susijusių paslaugų eksportas į Kinijos rinką nagrinėjamu laikotarpiu augo 20,4 mln. EUR arba 3,2 karto iki 29,5 mln. EUR.

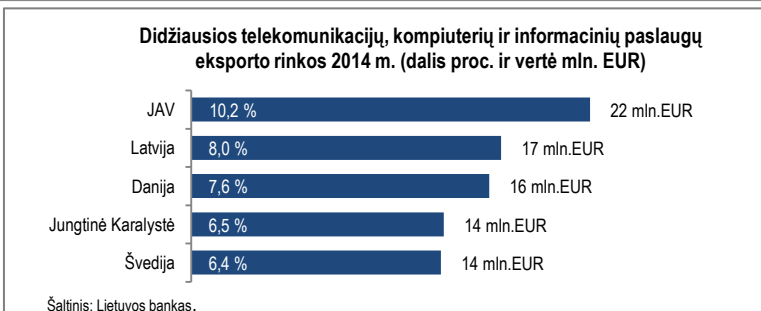
► Dėl Rusijos paskelbto maisto produktų embargo bei maisto produktų vežimo specifikos (dažniausiai naudojami autošaldytuvai) Lietuvos vežėjai buvo priversti dalį autoparko perorientuoti kitais maršrutais. Taip pat mažėjantys prekių srautai tarp Rusijos ir ES lėmė didesnę Lietuvos transporto ir logistikos įmonių aktyvumą Vakarų Europos rinkose – Danijos rinkoje – Danijos rinkoje 2014 m. augo 46 mln. EUR arba 35,4 proc., Vokietijos – 39,9 mln. EUR arba 10 proc., Austrijos – 38,3 mln. EUR arba 43,5 proc., Prancūzijos – 29 mln. EUR arba 20,7 proc. Lietuvos transporto ir logistikos sektorius gana greitai prisitaikė prie pasikeitusios aplinkos, tačiau vežėjai pažymi, kad Vakarų Europos rinkose konkurencija yra ženkliai didesnė, o maržos mažesnės, todėl toks veiklos perorientavimas Lietuvos įmonėms dažnai lemia prasčiau rodiklius.

TELEKOMUNIKACIJŲ, KOMPIUTERIŲ IR INFORMACINĖS PASLAUGOS

► Telekomunikacijų, kompiuterinių ir informacinių paslaugų eksportas 2014 m., palyginti su 2013 m., augo 36,5 proc. arba 57,4 mln. EUR iki 214,4 mln. EUR. Tokiam augimui didžiausią įtaką darė 2,4 karto arba 12,8 mln. EUR padidėjęs šių paslaugų eksportas į JAV rinką. 2014 m. JAV rinkai teko 10,2 proc. visų telekomunikacijų, kompiuterinių ir informacinių

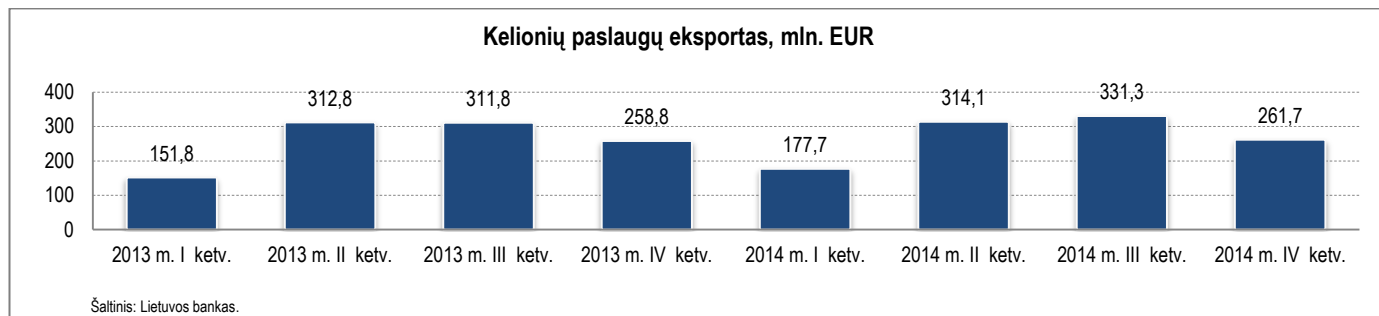

paslaugų eksporto ir 70,4 proc. jų sudarė kompiuterinės programinės įrangos paslaugos.

► Neskaičiuojant JAV rinkos, telekomunikacijų, kompiuterinių ir informacinių paslaugų eksportas ženkliai didėjo į Jungtinės Karalystės (62,1 proc. arba 5,3 mln. EUR), Švedijos (61,7 proc. arba 5,2 mln. EUR), Estijos (2,4 karto arba 4,8 mln. EUR) bei Singapūro (56,1 proc. arba 4,4 mln. EUR) rinkas. Tuo tarpu šių paslaugų eksportas į Daniją 2014 m. mažėjo 8,4 proc. arba 1,5 mln. EUR ir Danija iš pirmos vietos nukrito į trečią didžiausių eksporto rinkų sąrašą.

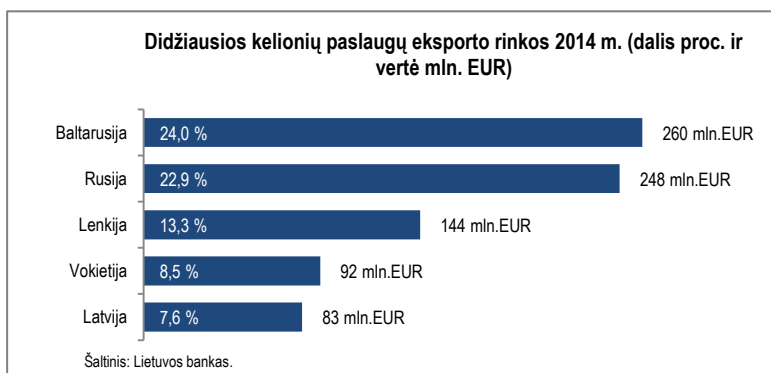
► 2014 m., palyginti su 2013 m., kompiuterinės programinės įrangos paslaugų eksportas augo 14,7 proc. ir sudarė 99,4 mln. EUR arba 46,3 proc. visų telekomunikacijų, kompiuterinių ir informacinių paslaugų eksporto. Didžiausios eksporto rinkos lietuviškai programinei įrangai buvo JAV, Danija, Singapūras ir Jungtinė Karalystė.

KELIONIŲ PASLAUGOS

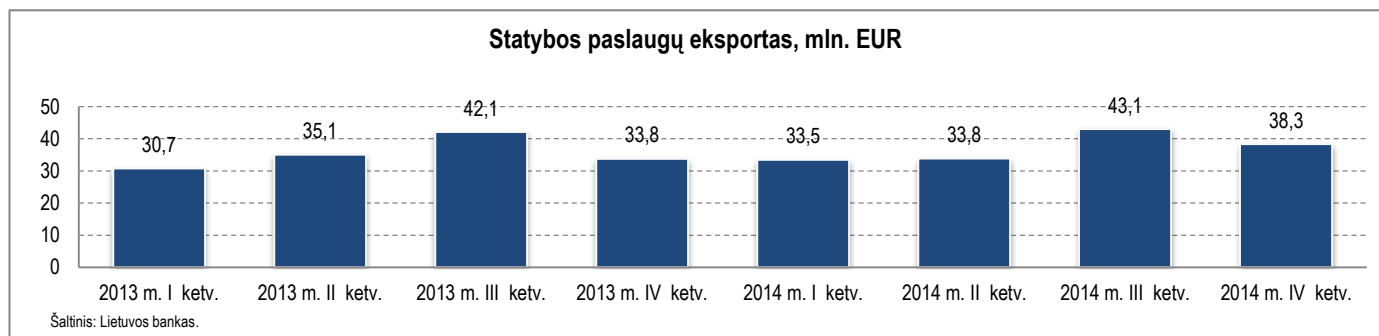
► Kelionių paslaugų eksportas 2014 m., palyginti su 2013 m., augo 4,8 proc. arba 49,6 mln. EUR iki 1,08 mlrd. EUR. Baltarusijos ir Rusijos piliečiai Lietuvoje 2014 m. išleido beveik 47 proc. visų ne rezidentų išleistų lėšų, tačiau Baltarusijos piliečių išlaidos didėjo 1,9 proc. iki 260,2 mln. EUR, tuo tarpu Rusijos piliečių išlaidos mažėjo labiausiai – 6,1 proc. arba 16 mln. EUR iki 248,2 mln. EUR.

► 2014 m., palyginti su 2013 m., labiausiai augo Latvijos (18,6 proc. iki 82,7 mln. EUR), Lenkijos (9 proc. iki 144,2 mln. EUR) ir Vokietijos (12,6 proc. iki 92,2 mln. EUR) piliečių išlaidos Lietuvoje. Ženkliai padidėjo Estijos ir Suomijos piliečių išlaidos.

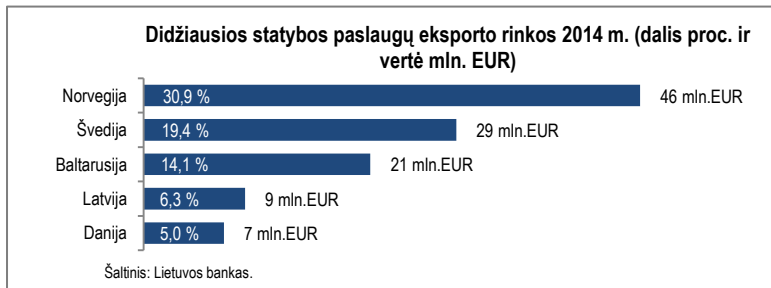

► 2014 m., palyginti su 2013 m., apgyvendinimo įstaigų pajamos didėjo 3,8 proc., o apgyvendintų užsienio turistų skaičius, Lietuvos statistikos departamento duomenimis, augo 7,7 proc. iki 1,33 mln. Daugiau kaip 91 proc. visų turistų buvo iš Europos valstybių, o jų skaičius 2014 m. didėjo 6 proc. Azijos turistai sudarė 4,6 proc. visų turistų, jų skaičius padidėjo 37,7 proc., JAV turistai sudarė 3,3 proc. visų turistų, jų skaičius augo 20,6 proc.

STATYBOS PASLAUGOS

► Statybos paslaugų eksportas 2014 m., palyginti su 2013 m., augo 5 proc. arba 7 mln. EUR ir sudarė 148,7 mln. EUR. Kaip paskutiniu metu tapo įprasta, didžiausia rinka statybos paslaugų eksportotojams yra Norvegija. Jai 2014 m. teko beveik 31 proc., o Skandinavijos regionui bendrai teko net 58 proc. visų statybos paslaugų eksporto. Be to, statybos paslaugų eksportas 2014 m. labiausiai augo būtent į Norvegijos rinką – 9,4 mln. EUR arba 25,9 proc., o bendrai į

Skandinavija – 13 mln. EUR arba 17,8 proc. Tikėtina, jog esant dabartinėms ekonominėms ir geopolitinėms aplinkybėms, Skandinavijos rinkų dalis Lietuvos statybos paslaugų eksporto struktūroje tik didės, kadangi Lietuvos įmonės šiose rinkose turi sukauptos nemažą patirtį, užsitarnavusios gerą reputaciją, taip pat svarbų vaidmenį atlieka ir patogi logistika.

► 2014 m., palyginti su 2013 m., antra labiausiai augusi rinka statybos paslaugų eksportuotojams buvo Baltarusija, augimas sudarė 3,9 mln. EUR arba 23,1 proc. Tokį augimą daugiausia lėmė užbaiginėjami privataus verslo projektai, tuo tarpu valstybinio sektoriaus aktyvumas statybų sektoriuje buvo ženkliai sumažėjęs. Dėl susiklosčiusios ekonominės padėties, 2015 m. tikėtinas statybos paslaugų eksporto mažėjimas į šią rinką.

► 2014 m., palyginti su 2013 m., labiausiai mažėjo Latvijos rinka – 5,1 mln. EUR arba 35,4 proc. iki 14,5 mln. EUR. Tokiam mažėjimui didžiausią įtaką darė ženkliai susilpnėjęs Rusijos kapitalo įmonių aktyvumas nekilnojamo turto rinkoje, taip pat pereinamasis laikotarpis tarp ES struktūrinės paramos periodų bei sugriežtintos NT įsigijimo sąlygos užsieniečiams.